

Mészáros Zakariás

A PÁRTFEJLESZTÉS KÉRDÉSE JÓVAL TÖBB A TAGFELVÉTELNÉL

*Már a húszas években a néptömegek közötti határozottabb
tevékenységet szorgalmazta*

A Jugoszláv Kommunista Szövetség módosított statútumának új, vezető részében Tito elvtárs történelmi szerepének méltatása kapott helyet. Egyebek között megállapítja, hogy: „Josip Broz Tito kitörölhetetlenül rányomta bélyegét azokra az alapelvekre, amelyeken a Jugoszláv Kommunista Szövetség statútuma nyugszik. Ezek az elvek tartósan meghatározzák a Jugoszláv Kommunista Szövetségnek a dolgozók és polgárok öngazgatásán alapuló társadalmi-politikai és társadalmi-gazdasági rendszerünk fejlesztésében betöltött helyét, szerepét és ezzel kapcsolatos feladatait. Ezek az elvek világítják meg munkásosztályunk harcának útját, amelyen igazi forradalmi élcsapatának, a Jugoszláv Kommunista Szövetségnek a vezetésével halad nemes történelmi óljának, az osztály nélküli kommunista társadalomnak a megteremtése felé.”

A kongresszusi előkészületek során, az eddig megtartott alapszervezeti, községi és tartományi értekezleteken, valamint a köztársasági kongresszusokon mindenütt megfelelő figyelemben részesült a pártfejlesztés valamennyi időszerű kérdése, az a munka, amelyet ezen a téren Tito elvtárs és vele együtt a párt, illetve a Kommunista Szövetség eddig végzett, és mindaz, amit most már nélküle, de az ő előrelátó elgondolásai és eszméi alapján végzünk el. A múltat, a történelmet idézve ez alkalommal egy kevésbé ismert dokumentumra hívnám fel a figyelmet. Egy jegyzőkönyvről van szó, amely Tito elvtárs összegyűjtött műveinek első kötetében kapott helyet, és amely 1928. február végén készült a Jugoszláv Kommunista Párt zágrábi helyi szervezetének 8. értekezletén. A jegyzőkönyv többek között azt idézi fel, hogy Georgijević (Josip Broz) elvtárs korreferátumot tartott, mégpedig azzal az indoklással, hogy nem tud egyetérteni a beszámolóval, mert túlzó, pontatlan és felszínes. Négyórás vita következett, majd a küldöttek többsége beleegyezett abba, hogy

Georgijević elvtárs mondjon záróbeszédet. Georgijević a korábban megtartott aktíva-összejöveletekről beszél, amelyeken az általános bel- és külpolitikai helyzetről esett szó, konkrét kérdések azonban sohasem merültek fel, mint például a munkanélküliség, a sztrájkok, a vasutas-kérdés, a munkabér utáni adók... Ugyanígy nem terjesztették az aktíva elé a belső pártviszonyokat. Az előtte felszólaló állításait cáfolva elmondta, hogy nem frakciós tevékenység az, ha két tag (Anton Mavrak írásban támogatta a kisebbség, azaz Josip Broz álláspontjait) külön beszámolót terjeszt be a helyi bizottság munkájáról. A továbbiakban rámutat, hogy leginkább az készítette őket egy külön beszámoló és külön munkaterv beterjesztésére, hogy a zágrábi szervezet megszabaduljon a különféle frakciós nyomástól. Elmondja, hogy a helyi szervezetben olyan munkát kell meghonosítani, hogy az ténylegesen az egész párt frakcióellenes harcát szolgálja, mert csak a néptömegek körében kifejtett gyakorlati tevékenységgel lehet megfékezni a frakciós harcokat. A küldöttek üdvözölték a helyi bizottság két tagjának álláspontját. Mindannyian élesen elítélték a frakcióharcokat, amelyek hatalmas károkat okoztak pártunk erősödésének és fejlődésének. Az egyik küldött elmondta, hogy egyrészt a jobboldal, másrészt pedig a baloldal folytat valamilyen rejtett harcot egymás ellen, miközben a munkásság magára marad hiányos ideológiai és szervezeti felkészültségével, és ezekről a dolgokról mit sem tudva, egyik vagy másik frakció szavazóserégét alkotja. Minden küldött egyetértett abban, hogy csak a néptömegek közötti határozottabb tevékenységgel, szervezeteink kiépítésével és bolsevizálásával küzdhetjük le a párton belüli frakciózást és csoportosulást.

A Kommunista Szövetségnek ma több mint kétmillió tagja és hatvanötezer alapszervezete van

Mindezt azért elevenítettem fel, hogy szemléltessem, milyen jelentőséget tulajdonított Tito elvtárs a párton belüli egységnek, mennyire tisztán látta a néptömegekkel való munka fontosságát és a dolgozókat, a munkásokat érintő konkrét kérdések napirendre tűzését és megoldását. Ma egészen más körülmények között élünk, de ha jobban belegondolunk, akkor valójában azt mondhatjuk, hogy a pártéletnek ezek az alapkövetelményei most sem változtak, ma is időszerűek.

A Jugoszláv Kommunista Szövetségnek ma több mint kétmillió tagja van, az alapszervezetek száma pedig meghaladja a hatvanötezeret. Az elmúlt négyéves időszakban, azaz a két kongresszus között számbelileg jelentősen megerősödött, szervezeti téren pedig megváltozott a Kommunista Szövetség. A választási értekezleteken és kongresszusokon azonban sehol sem hangzott el olyan vélemény, hogy a pártfejlesztés terén eszményi helyzet alakult volna ki. Igaz ugyan, hogy a statútumban eszközölt módosításokra és kiegészítésekre elsősorban azért került sor, mert a társadalommal együtt a Kommunista Szövetség is szüntelenül fejlődni

kíván, tökéletesíteni akarja eszmei-politikai tevékenységének és akcióinak formáit, szervezeti felépítését és belső viszonyait, de a pártfejlesztési kérdések keretében van néhány olyan témakör is, amelyet sem módosításokkal, sem kiegészítésekkel, hanem az alapvető hozzáállás megváltoztatásával lehetne levenni a napirendről.

Elsősorban azt kell megállapítani, hogy a pártfejlesztési témakört túlságosan leegyszerűsítjük. Ez főleg az alapszervezetekre, és nem kevésbé a községi szervezetekre vonatkozik. A pártfejlesztés alatt csaknem kizárólag a tagfelvételt, a jelöltek nyilvántartását és a különféle intézkedések alkalmazását értjük, vagy legalábbis csak ezeket értékeljük. Márpedig a pártfejlesztés sokkal tágabb, szélesebb és összetettebb kérdés-komplexum. Sok összetevőből áll és ezeket mind tanácsos volna sorra venni, amikor a pártfejlesztést értékeljük. Ezek egyike: hogyan valósul meg az eszmei-politikai vezető szerep? Gyakran felmerül ez a kérdés, jóllehet, az erre vonatkozó elvek és álláspontok világosak, értelmezése körül nem lehetnek kételyek, a gyakorlati megvalósításban azonban még mindig találkozunk olyan példával, ami összeegyeztethetetlen az elvi álláspontokkal. A társult munka alapszervezeteiben az öngazgatási szervek munkája során vagy a társadalmi szervezetekben például néha még mindig halljuk azt a bejelentést, hogy a napirenden szereplő kérdésről a KSZ-alapszervezetnek, vagy a KSZ-aktívának ez és ez a határozata, vagy pedig hogy ha „a napirenden szereplő kérdésről nem születik döntés, akkor megyünk az alapszervezet elé”. Az eszmei-politikai vezető szerep megvalósításának nem ez a módja és útja. Az eszmei-politikai vezető szerep betöltése nem azonosítható a politikai monopólium és a gyámkodás jelenségével. A Kommunista Szövetség a szocialista öngazgatás politikai rendszerének belső ereje. A bázisban fejt ki állandó tevékenységet. Ott van mindazokban az akciókban, amelyeket a munkásosztály és a dolgozók szerveznek. Az öngazgatókkal együtt rendezi a dolgozók életével kapcsolatos összes kérdéseket. Azon munkálkodik, hogy felszabaduljon és kibontakozzon a munkásosztályban rejlő hatalmas alkotóerő. Kutatja és feltárja azokat a lehetőségeket, amelyek kiaknázásával megoldhatók a társadalmi ellentmondások, az idősebb kérdések, a nehézségek és a problémák. Mindez nemcsak általánosságban, a Kommunista Szövetség egészére érvényes, hanem szervezeteire, elsősorban az alapszervezetekre is. Alapszervezeteink zöme ebben az irányban munkálkodik. Ez a megállapítás elsősorban a társult munka alapszervezeteire vonatkozik. Erre kényszeríti őket, mármint az alapszervezetek tagjait mindaz a feladat, ami az öngazgatás fejlesztéséből, a gazdaságszilárdításból és a gazdálkodás terén jelentkező nehézségekből ered. Olyan kérdések ezek, amelyek mindenkit közvetlenül érintenek, és amelyek megoldása során kiváló alkalom kínálkozik arra, hogy érvényre jusson a kommunisták eszmei-politikai vezető szerepe az öngazgatási szervekben, a küldöttségekben, a társadalmi-politikai szervezetekben, valamennyi társadalmi szervezetben. Nos, ez is egyik eleme a pártfejlesztés kérdés-komplexumának.

*Mennyire jut kifejezésre a tagság a politikai álláspontok
kiépítésében és érvényesítésében*

Ide tartozik továbbá mindaz, amit a demokratikus centralizmus elvének a megvalósítása terén tettünk, vagy tenni akarunk. Itt az az alapvető kérdés, hogy a politikai álláspontok kiépítésében és érvényesítésében mennyire jut kifejezésre a tagság, annak alkotó kezdeményezése és mennyire vannak még mindig jelen a döntéshozatalban a csoportok, a fórumok, aktívák, egyeztető testületek. Az elmúlt időszakban egész sor fontos dokumentum érkezett az alapszervezetekhez a felsőbb fórumoktól. Olyan dokumentumok ezek, amelyeken keresztül a kommunisták közvetlenül bekapcsolódtak a Kommunista Szövetség politikájának és álláspontjainak a kialakításába, de abba is, hogy meghatározzák mindazokat a teendőket, amelyeket a KSZ-alapszervezetek és tagjaik végeznek el az álláspontok valóra váltása érdekében. Ez a feladat nem egyszerű. Itt is elég sok tényező játszik közre, pl. hogy a nagy többség számára mennyire íródnak érthetően ezek a dokumentumok, tájékoztatók és határozattervezetek. Lényeges az is továbbá, hogy milyen az alapszervezetek hozzáállása, azaz a dokumentumok szellemében megpróbálják-e meghatározni saját kötelezettségeiket és később értékelik-e azok teljesítését.

A Kommunista Szövetség életében fontos szerepet játszik a kisebb létszámú alapszervezetek létrejötte, amit szintén a pártfejlesztés szerves részeként könyvelhetünk el. Következésképpen a községi szervezetek kerültek új helyzetbe. Arról van szó, hogy négy év alatt (a két kongresszus közötti időszakban) csaknem megkétszereződött a KSZ-alapszervezetek száma. Az az álláspont valósult meg, hogy minden társultmunka-alapszervezetben működjék KSZ-alapszervezet is, ami az alapszervezetekben a kisebb létszámhoz vezetett, községi szinten viszont ahhoz, hogy jelentősen felduzzadt az alapszervezetek száma. A kisebb létszám a demokratikus dialógust teszi lehetővé, azt történetesen, hogy egyes kérdésekről véleményharc alakuljon ki még mielőtt az álláspont vagy határozat megfogalmazására sor kerül. Ez gyakorlatilag lehetőség arra, hogy tartalmasabb legyen az alapszervezeti élet, hogy mindenki alkotó módon viszonyuljon a feladatokhoz. Eltűntek a nagy létszámú alapszervezetek és ezzel együtt lejárt a „mitingelés” ideje. Ezzel szemben megnőtt a titkárságok, azaz alapszervezeti vezetőségek szerepe és feladatköre a kollektív munka, a párton belüli dialógus, az elvégzett munka értékelésének és az újabb feladatok meghatározásának szervezésében.

A pártfejlesztés szempontjából még egy fontos elemre szeretnék rámutatni, ez pedig a bíráló és önbírálat. A kommunisták nem eszményi, hibátlan emberek. Munka közben a legjobb szándék mellett is hibákat követnek el. Ezért az elvszerű, építő jellegű bíráló a mindennapos tevékenység szerves része. A párt ezenkívül arra tanít bennünket, hogy megalkuvás nélküli kitartó harcot folytassunk a nehézségek és problémák eltitkolása, mindenféle emberi gyengeség, a fegyelmetlenség, a felelőt-

lenség, a csökönnyösen védekező magatartás, a csoportosulás, az opportunizmus és a demagógia ellen. A kisebb létszámú alapszervezetek létrejötte erre is nagyobb alkalmat ad. Kérdés: mennyire élünk ezzel az alkalmammal?

El kell azt is mondani azonban, hogy a kisebb létszám jóval több alapszervezetet „eredményezett”, ami a nagyobb községekben (mint például tartományunkban a zrenjanini, a szabadkai, a pancsovai) új helyzetet teremtett. Ennek felmérését és értékelését feltétlenül el kell végezni. Ezekben a községekben négy-ötszáz alapszervezet működik, egész sor állandó és időleges tevékenységi formával. A községi és az általános érdeklő kérdésekkel kapcsolatosan nem könnyű a tevékenység szervezése, mind összetettebb az akcióegység létrehozása és mind nehezebb betekintést nyerni az alapszervezetek munkájába. Amikor ezt állítom, akkor nem felületes, nem jegyzőkönyvi betekintésre gondolok, hanem egy-egy alapszervezet és ezen keresztül egy-egy környezet munkájának, gondjainak-bajainak érdemleges értékelésére.

A reális helyzetfelmérés, a reális értékelés az eredményes munka egyik előfeltétele

A pártfejlesztéssel kapcsolatos kérdések keretében nem véletlenül foglalkozom elsősorban az alapszervezetekkel. Két okból teszem ezt. Az egyik az, hogy az elmúlt négyéves időszakban a szervezethez terén éppen az alapszervezetekben történt a legtöbb változás. A másik, az alapvető viszont az, hogy az összmunakában az alapszervezet játssza a döntő szerepet. Az alapszervezet a társadalmi és politikai élet középpontjában áll és a hatáskörébe tartozó környezet érdekeit hangolja össze, az itt felmerülő kérdések megoldásán fejt ki eszmei-politikai tevékenységet, tehát nemcsak a szűkebb értelemben vett pártélet érdeklő és nemcsak részérdekek hordozója. Az eredményes munkához ismernie kell mindazokat a kérdéseket, amelyek a hatáskörében dolgozókat és polgárokat foglalkoztatják. Ez viszont folyamatos munkát, a helyzet állandó és főleg reális felmérését, eszmei-politikai értékelését követeli meg. Ismétlem: itt a reális szón van a hangsúly. Mert a felületesség káros következményekkel járhat. Sajnos, erre már van példa, amiből feltétlenül okulnunk kell.

Íme ez a néhány gondolat és megállapítás is azt bizonyítja, hogy a pártfejlesztés összetett kérdés és korántsem csak a tagfelvételre, és ami ezen a téren a legújabb: a jelöltek, a leendő tagok nyilvántartására szorítkozik, jöllehet az alapszervezetek és a községi szervezetek leginkább ezekkel az utóbbiakkal foglalkoznak. Jogos a kérdés: vajon miért, hiszen a tizedik kongresszustól eltelt időszakban több mint megkétszereződött a Kommunista Szövetség tagjainak a száma (hét év alatt csaknem 1 300 000 új tag került a KSZ soraiba), úgyhogy az utóbbi időben nem véletlenül merült fel a kérdés ilyen formában is: vajon káderjellegű vagy tömegpárt-e a Kommunista Szövetség? A JKSZ Központi Bizottságának a

múlt év végén tartott ülésén beszélt erről bővebben Branko Mikulić elvtárs. Az ülésen a státutum módosításának és kiegészítésének eszmei-politikai alapjait vitatták meg. Az erre vonatkozó alapkonceptiót még a hatodik kongresszus kidolgozta. Eszerint a Kommunista Szövetség nem párt a szó szoros értelmében, nem vesz részt közvetlenül a hatalom gyakorlásában, hanem sajtóságos élgárda, a munkásosztály, a dolgozók kohéziós, vezető eszmei és politikai ereje. Nem az osztály nevében tevékenykedik, hanem az osztályon belül és a szervezett szocialista erők mindegyikének legkiterjedtebb frontjában. Kardelj elvtárs szavait idézve: „... a Kommunista Szövetség legerősebb pillérei egyike lett az új típusú demokráciának — az öngazgatási érdekek pluralizmusa demokráciájának. A Kommunista Szövetség így a többi politikai erővel versengésben önnön politikai monopóliumáért küzdő klasszikus politikai párt jellegét is levetkőzte”. A Kommunista Szövetség tehát nem jelent klasszikus politikai pártot, hanem „a szocialista öngazgatás rendszerében betöltött szerepének szemszögéből nézve — olyan kommunista élcsapat, amely ebben a rendszerben a munkásosztály és a dolgozók vezető eszmei és politikai ereje” — hangzott el a Központi Bizottság említett ülésén.

A termelés korszerű folyamatában a tudományok doktora is közvetlen termelő

A tagfelvétel egyik központi kérdése: hogyan alakul a közvetlen termelők aránya. Az említett időszakban nemcsak az állomány száma kétszereződött meg, hanem a közvetlen termelésben dolgozó munkástagok száma is. Ehhez azonban hozzá kell tenni azt is, hogy közben szinte semmit sem változtak a tagság összetételében a relatív arányok, mivel tömegesen kerültek a Kommunista Szövetség soraiába a más foglalkozású dolgozók is. A tagfelvétel és az összetétel rendszeres és folyamatos értékelése során merül fel állandóan a következő kérdés is: vajon kit tekintünk közvetlen termelőnek? Erről a XI. kongresszuson Tito elvtárs részletesebben beszélt. Elmondta egyebek között, hogy „... még mindig vannak téves felfogások arról, ki a munkás manapság. A termelőerők fejlődésével, a tudomány és a korszerű technológia alkalmazásával nálunk is minőségileg megváltozott a foglalkoztatottak összetétele. Az anyagi javak közvetlen termelésében is egyre több a magas képzettségű ember. A termelés korszerű technológiai folyamatában a tudományok doktora is, akárcsak az esztergapad mellett dolgozó munkás, közvetlen termelő. Ezek szerint a műszaki és egyéb értelmiség, amelynek tevékenysége a termelési folyamat közvetlen funkciójának szolgálatában áll, szintén a munkásosztály alkotórésze”.

Mindezt azért elevenítettem fel, mert ennek szellemében a közelmúltban újraértékeljük a tagság összetételét olyan értelemben, hogy a munkások kategóriájába soroltuk mindazokat, akik a közvetlen termelésben

dolgoznak. (Mindeddig munkásoknak kizárólag a következő kategóriákat tekintettük: szakképzetlen, betanított, szakképzett és magas szakképzettségű dolgozó, ami egyáltalán nem felelt meg a társult munkában tapasztalható reális helyzetnek, hiszen a technikusok, a mérnökök és a termelésben részt vevő más felsőfokú végzettségű szakemberek is közvetlen termelők.) Milyen eredménnyel járt ez az átértékelés? Erről valószínűleg a XII. kongresszuson hallunk majd pontosabb adatokat. Egy biztos: a tagság összetételében pozitív értelemben változtak meg a relatív arányok, mivel az átértékelésnek köszönve községenként 2—3 százalékkal megnövekedett a közvetlen termelők száma.

Amikor a pártfejlesztésnek a tagfelvétellel és az összetétel alakulásával kapcsolatos részeit elemezzük, mindig visszatérünk arra a megállapításra, hogy a Kommunista Szövetség soraiban kevés, nagyon kevés az egyénileg termelő földműves. Itt gyakorlatilag nem arról van szó, hogy a földművesek számát illetően a tagság összetételében nem változnak a relatív arányok, hanem arról, hogy csökkenniük. Az okok többé-kevésbé ismertek. Közrejátszanak ebben a demográfiai mozgások, továbbá a mezőgazdasági termelésben uralkodó bizonytalanságok. Mindebben azonban sok szubjektív tényező is fellelhető. Ezek egyike, hogy meglehetősen elhanyagoltuk és elhanyagoljuk a földművesek öngazgatási szerveződését, és hogy lényegében kevés eszmei-politikai tevékenység folyik a mezőgazdaság és a falu szocialista átalakulásán. A földművesek alig hallatják szavukat azokban a kérdésekben, amelyek őket, az ő életkörülményeiket érintik. Mindaddig, amíg ilyen lesz a viszonyulás a falu és a földművesek iránt, mindaddig, amíg nem élénkül fel az öngazgatási és politikai tevékenység a falvakban és a mezőgazdaságban, addig a tagfelvételhez sem javulnak meg a feltételek, és ezekben a környezetekben nehezen képzelhető el nagyobb érdeklődés a pártélet és a pártmunka iránt. Nem hallgathatom el végül azt a megállapítást sem, ami a XVII. tartományi pártértekezleten hangzott el, azt történetesen, hogy az aktív mezőgazdasági lakosságnak több mint felét ők alkotják, éppen ezért megengedhetetlen és semmivel sem indokolható vagy magyarázható az a tény, hogy átlag öt faluban találunk egy olyan nőt a Kommunista Szövetség soraiban, aki mezőgazdasággal foglalkozik.

Nincs szükség a státútum gyökeres megváltoztatására

Végezetül néhány szót a Kommunista Szövetség státútumának módosításáról és kiegészítéséről. Az ezzel kapcsolatos általános vita május elején lezárult. Ez is megerősítette a módosítást előterjesztők azon véleményét, hogy nincs szükség a státútum gyökeres megváltoztatására. Olyan módosításokat eszközölünk, amelyeket a Kommunista Szövetség és társadalmunk fejlődése megkövetel. Meg kellett változtatni a státútumnak azt a részét, amely a Jugoszláv Kommunista Szövetség elnöki tiszttségének a betöltését fogalmazta meg, hiszen ezt a tisztséget Tito

elvtárs halála után megfelelő szervekre kellett átruházni. A módosított statútum bevezető részében méltatja Tito elvtárs történelmi szerepét. A méltatás nemcsak a Jugoszláv Kommunista Szövetség statútumában kapott helyet, hanem a köztársaságok és a tartományok statútumaiban is. Bekerültek a statútumba a kollektív munkára, döntéshozatalra és felelősségre vonatkozó titói kezdeményezés és azok a feladatok, amelyeket a Kommunista Szövetségnek és tagjainak a közvetlen szocialista demokrácia politikai rendszerében kell kifejtteniük. A módosítások alaposabban feldolgozzák a demokratikus centralizmus elveit és azok alkalmazásának módozatait. Szabályozza a megbízási időt és a politikai végrehajtó szervek megválasztásának módját. Az eddiginél részletesebben foglalkozik a szervezettség kérdéseivel.

A vita élénk volt. Elég sok javaslat hangzott el. Mindezt természetesen elsősorban az váltotta ki, hogy az utóbbi időben a pártéletben sok újdonság történt, az alapszervezetek és a tagság gazdag tapasztalatokat szerzett, tehát volt miből következtetni, volt miről véleményt mondani. A vitát kétségkívül az is élénkítette, hogy a fontosabb kérdések megoldására több alternatívát, több változatot terjesztettek elő. Az egyik ilyen alternatíva például az volt, hogy a döntéshozatalkor tartózkodhat-e a szavazástól a párttag vagy sem. A vita során megoszlottak a vélemények. Voltak olyan KSZ-tagok, akik kétségbe vonták a tartózkodási jogot, mások viszont azzal érveltek, hogy ez éppen olyan demokratikus jog, mint ahogy jogában áll a párttagnak igennel vagy nemmel szavazni, azaz nem lehet véleménynyilvánításra kényszeríteni bárkit, aki valamilyen okból tartózkodni akar.

Érdekes vitát váltottak ki azok az alternatívák is, amelyek azt szabályozzák, hogy mikor teljes érvényűek a határozatok. Ezzel kapcsolatosan olyan álláspontok alakultak ki, hogy azokat az alternatívákat kell elfogadni, amelyek azt követelik meg, hogy a döntéshozatali összefüggésen (az alapszervezeti, a községi és a Kommunista Szövetség minden értekezletén, a kongresszuson és a pártszervek gyűlésein) minél többen vegyenek részt és minél többen szavazzanak a határozatra.

*

A pártfejlesztés néhány időszerű kérdését taglaltam. Sokkal részletesebben ezt tesszük most a kongresszusi előkészületek időszakában. Felelősségteljes munka ez. Első ízben végezzük olyan időszakban, amikor nincs közöttünk Tito elvtárs, aki egész életében a Kommunista Szövetség fejlesztésén is munkálkodott, és mint a statútumban beiktatott bevezető rész megállapítja: „... kitörölhetetlenül rányomta bélyegét azokra az alapelvekre, amelyeken a Kommunista Szövetség statútuma nyugszik”. Arra törekszünk, hogy a pártfejlesztés is mindazzal összhangban történjék, amit Tito ránk hagyott, mindazt, amit a legutóbbi kongresszuson és később fogalmazott meg rendkívül világosan, mindazt, ami útmutatóul szolgál most és még sokáig a jövőben.

Rezime

Pitanje razvijanja partije mnogo je više nego prijem novih članova

Autor obrađuje svoju temu u šest tačaka. Osnovne teze sadržaja tih tačaka prikazaće se ovde.

U prvoj tački ukazuje autor na činjenicu, da je u pripremama partijskih kongresa poklonjena dužna pažnja pitanjima razvitka partijskih odnosa u svim pravcima i da takav pristup nije nov, jer je drug Tito već u 1928. god — pored problema frakcionaštva — tom pitanju posvetio izuzetnu pažnju.

U drugoj tački, podvučen je značaj rada sa narodnim masama u celini. SKJ ima preko dva milijuna članova a više od 65.000 osnovnih organizacija, ali to još nije idealno stanje. Postavlja se pitanje: kako se ostvaruje idejno-politička vodeća uloga partije? U praksi se često stvari ne odvijaju prema našim principijelnim stavovima. Ta vodeća uloga ne sme da se pretvori u neko tutorstvo.

U trećoj tački, razmatra se problem demokratskog centralizma. Formiranjem manjih osnovnih organizacija, ostvaruju se svestranije diskusije i adekvatniji zaključci.

U četvrtoj tački, posebna pažnja se obraća osnovnim organizacijama Saveza komunista, koje su u središtu društveno-političkog života, te usklađuju probleme, koji se javljaju u bazi. Citira se izreka druga Kardelja: „Savez komunista je najjača potpora demokratije novoga tipa — demokratije pluralizma samoupravnih interesa.”

U petoj tački, razmatrano je pitanje novih članova; odnosa članova iz neposredne proizvodnje i nadgradnje. Drug Tito je rekao: „... tehnička i ostala inteligencija, čija je aktivnost u službi neposredne funkcije produkcionog procesa, je isto sastojak radničke klase”. Postavlja se pitanje nedovoljnog učešća samostalnih poljoprivrednika, kao posledica odnosa prema njihovoj neposrednoj proizvodnji.

U šestoj tački, razmatraju se potrebe i mogućnosti izmena u statutu SKJ. Iznose se razni stavovi u toku veoma žive diskusije po tom pitanju. Rezultat je zaključak, da se treba prihvatiti takva alternativa, koja ostvaruje sve veće učešće članstva u diskusijama i odlukama.

Resumme

Die Parteientwicklung ist viel mehr als die Einschliessung neuer Mitglieder

Der Verfasser bearbeitet seinen Aufsatz in sechs Punkten, deren Inhalt hier kurz vorgetragen wird.

Im ersten Punkt unterstreicht er, dass in den Vorbereitungen der Parteikongress, viel Achtung den Parteiverhältnissen aller Richtungen geschenkt wurde. Der Zutritt ist nicht neu, denn — neben dem Fraktionismus — hat Genosse Tito diesen Fragen schon 1928 viel Achtung geschenkt.

Im zweiten, ist die Wichtigkeit der Arbeit mit den breiten Volksmassen sowie die Entwicklungsperiode zwischen den letzten zwei Kongressen unterstri-

chen. Heute bestehen über zwei Millionen Parteimitglieder in mehr als 65.000 Grundorganisationen und dabei festgestellt dass diese Lage noch nicht ideell ist. Das Thema der weiteren Organisation, dürfte man nicht vereinfachen. Wie verwirklicht sich die führende ideell-politische Rolle der Partei? In der Praxis vollzieht sich diese Rolle nicht immer entsprechend unseren prinzipiellen Auffassungen. Die führende Rolle darf sich jedoch nicht in irgend eine Vormundschaft ausarten.

Im dritten Punkt wird das demokratische Zentralismus erörtert und dabei auf die Bedeutung der vielen kleinen Grundorganisationen hingewiesen.

Der vierte Punkt berichtet über die Grundorganisationen, die im Mittelpunkt der gesellschaftspolitischen Geschehnisse sind und die Probleme der Base oft ausgleichen sollen. Hier wird auf die Aussage des Genossen Kardelj hingewiesen: „Der Bund der Kommunisten ist die stärkste Stütze einer neuen Demokratie, der Demokratie des Selbstverwalterischen Pluralismus“.

Der fünfte Punkt untersucht den Empfang neuer Mitglieder; die Teilnahme der Mitglieder aus der unmittelbaren Produktion und aus dem Oberbau und zitiert die Worte des Genossen Tito: „Die technische und übrige Intelligenz, deren Aktivität in Funktion der unmittelbaren Produktion ist, gehört auch zur Arbeiterklasse.“ Hier wird zwischen Anderem, auch die Frage der Teilnahme der individuellen Landwirte betrachtet und festgestellt, dass die ungenügende Beteiligung der individuellen Landwirte, Folge, der Bedingungen der Produktion und des Wirtschaftens der individuellen Landwirte ist.

Im sechsten Punkt werden die nötigen und möglichen Statutänderungen bearbeitet, worüber viele Diskussionen geführt wurden. Man sollte Alternativen schaffen die, die grössten Möglichkeiten der Diskussion zur besten Beschluss fassung bieten.